

<https://doi.org/10.15407/econlaw.2019.02.103>

УДК 332

І.В. ЗАБЛОДСЬКА, д-р екон. наук, проф., директор
Луганська філія Інституту економіко-правових досліджень НАН України, м. Сєвєродонецьк, Україна

orcid.org/0000-0002-1410-6194

С.А. НОСКОВА, канд. екон. наук, зав. кафедри економіки та підприємництва
Інститут хімічних технологій Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля, м. Рубіжне, Україна

orcid.org/0000-0003-2843-5834

О.М. ТАТАРЧЕНКО, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та підприємництва
Інститут хімічних технологій Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля, м. Рубіжне, Україна

orcid.org/0000-0002-1753-7272

Ю.А. ЗАВОЙСЬКИХ, канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та підприємництва
Інститут хімічних технологій Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля, м. Рубіжне, Україна

orcid.org/0000-0001-5935-8275

АГРЕГОВАНИЙ ПЛАН СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Ключові слова: план розвитку, об'єднана територіальна громада, ОТГ, завдання, цілі, заходи, місія, показники.

Викладено агрегований план соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської об'єднаної територіальної громади на 2019–2021 рр. відповідно до вимог методичних рекомендацій Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затверджених наказом від 30.03.2016 № 75. Сформовано візію Лозно-Олександрівської об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Подано результати аналітичного дослідження щодо географічного розташування ОТГ, опису суміжних територій, демографічної ситуації, ринку праці, стану розвитку інфраструктури та динаміки її особливості соціально-економічного розвитку за останні роки. Визначено цілі розвитку (економічну, соціальну та екологічну) і пріоритети розвитку Лозно-Олександрівської ОТГ: виробничий, інвестиційний, спортивно-культурний та соціальний. Означено основні завдання та заходи, термін реалізації та джерела фінансування задля реалізації плану соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської ОТГ відповідно до цілей. Побудовано механізм реалізації плану соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської ОТГ на 2019–2021 рр. та встановлено перелік показників соціально-економічного розвитку для моніторингу та оцінювання результативності реалізації плану.

Актуальність. Серед головних пріоритетів державної політики є забезпечення розвитку регіонів України, що набуває важливого значення через упровадження реформи децентралізації — створення об'єднаних територіальних громад (далі ОТГ). Для забезпечення добробуту населення ОТГ мають розробляти прогностичні та програмні документи соціально-економічного розвитку відповідно до вимог Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження методичних

рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» від 30.03.2016 № 75. Ці методичні рекомендації містять основні засади формування та реалізації прогнозних і програмних документів соціально-економічного розвитку ОТГ і можуть бути застосовані органами місцевого самоврядування міської, селищної та сільської ОТГ під час формування і реалізації прогнозних і програмних документів соціально-економічного розвитку. Система таких документів охоплює: стратегію розвитку ОТГ; план (програму) соціально-економічного розвитку; інші довго-, середньо- та короткострокові прогнози і програмні документи, в яких відповідно до соціально-економічних та суспільно-політичних процесів, що відбуваються в державі та регіоні, з урахуванням впливу зовнішніх та внутрішніх факторів і очікуваних тенденцій, визначено цілі і пріоритети соціально-економічного розвитку та заходи, необхідні для їх досягнення.

У цих методичних рекомендаціях вжито термін план (програма) соціально-економічного розвитку ОТГ. Він є документом, що визначає стратегічні цілі та пріоритети розвитку ОТГ на коротко- та середньостроковий період (3—5 років), конкретизує завдання та заходи у рамках таких цілей і пріоритетів, відповідальних виконавців та строки виконання заходів, обсяги і джерела фінансування, індикатори (показники) оцінки результативності виконання заходів плану.

Аналіз останніх досліджень. В Інституті економіко-правових досліджень НАН України багато років досліджують питання стратегічного планування розвитку територій, зокрема варто згадати роботи О.Ю. Кудріної, Ю.С. Рогозян, С.І. Гречаної та ін. [1—3]. Визначено, що план соціально-економічного розвитку будь-якої ОТГ має бути розроблений відповідно до вимог методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку ОТГ. Такий план повинен містити вступ, аналітичну частину (описані географічне розташування ОТГ і суміжних територій; демографічна ситуація; ринок праці; стан розвитку інфраструктури; динаміка та особливості соціально-економічного розвитку за останні п'ять років, фінансово-бюджетна

ситуація; викладено результати SWOT-аналізу), цілі та пріоритети розвитку ОТГ, основні завдання та механізм реалізації плану, моніторинг і показники оцінювання результативності реалізації плану.

Метою статті є розробка агрегованого плану соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади на 2019—2021 рр. на прикладі Лозно-Олександрівської ОТГ відповідно до вимог «Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку ОТГ», затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 № 75.

Результати досліджень. Селище Лозно-Олександрівка, розташоване на півночі Білокуракинського району Луганської області, межує на півночі і на сході з Белгородською областю Російської Федерації, на півдні — із землями Тимошинської сільської ради, на заході — з Троїцьким районом. Селище займає благодатну для проживання територію — переважно чорноземні ґрунти, порівняно теплий клімат, наявність поверхневих вод — річка Лозна, притока річки Айдар, багаті рослинний і тваринний світи. У заплавах річки Лозної є незначна частина суглинистих ґрунтів та заболочених земель. Площа земельної території становить 25 739 га, вирощують тут здебільшого озиму пшеницю, кукурудзу, ячмінь і технічну культуру — соняшник.

30.08.1758 був освячений храм на честь Олександра Свірського, цей день вважають днем заснування Лозно-Олександрівки. При церкві було 202 десятини землі. Кількість прихожан, і, відповідно, мешканців села становила 1420 осіб. За даними Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка, 1864 року в Олександрівці вже було 365 дворів, 1164 чоловіки і 1201 жінка. Олександрівкою село назване на честь трьох Олександрів: одного з перших прибулих братів — старшого Олександра, преподобного Олександра Свірського (1448—1533) — засновника Олександро-Свірського монастиря, який знаходиться недалеко від Ладозького озера, і Олександра Борисовича Куракіна — власника Лозно-Олександрівки. Річку поселенці назвали Лозною, тому що її береги були порослі лозою. Слобода стала називатися Лозно-Олександрівкою від

назви річки та імені Олександр. Наприкінці XIX ст. в Лозно-Олександрівці відкрито церковно-приходську трирічну школу, розташовану поблизу церкви (нині це Лозно-Олександрівський Будинок культури). У ці ж часи діяла і Мар'їно-Олексапільська школа на території нинішньої так званої Грузинки. Ця школа існувала до 1880-х років. Після 1917 р. життя лознян змінилося: землі, худобу, інвентар було роздано бідноті. Займався цією справою Мойсей Мартинов, потім Іван Максимович Хожило.

Першим колективним господарством у селі були СОЗи (спілки по суспільному обробітку землі). У 1924—1925 рр. на території Лозно-Олександрівської сільради утворилися три комуні. Перша існувала на землях і в приміщеннях, що пізніше передано дитячому будинку (шлях на село Лозне, Шарівка), друга — у Ново-Олександрівці, третя — у Тимонові. Активною учасницею створення першої комуні і членом керівництва нею була Фекла Кирилівна Кізійова. У Лозно-Олександрівці в 1928 р. побудували велику лікарню (діяли терапевтичне, хірургічне, дитяче, пологове, туберкульозне відділення, лабораторія), аптеку, ветеринарну лікарню. У 1929 р. виріс красивий Будинок культури з бібліотекою.

У 1929—1930 рр. у Лозно-Олександрівці організувалися колгоспи — «Червоний хлібороб», «Червона армія». У 1931 р. був організований колгосп «Гігант». До нього входили Лозно-Олександрівка, Дуванка, Грузинка, Попівка і Вишневе. У 1927—1929 рр. у селі побудували нове приміщення семирічної школи (на вулиці Магістральній). Проіснувала семирічка до 1934 року як Олександрівська школа колгоспної молоді (ШКМ). У 1934 р. школа стала десятирічною і перших десятикласників випустила 1937 р. — 22 особи, 20 з яких стали учителями. Директорами школи працювали С.П. Писарев, І.Г. Павлушенко, В.С. Ковтунов, В.І. Тупіков, І.П. Скриннік, І.С. Стеценко, В.І. Чорнокнижний, Н.М. Жижера.

У роки Другої Світової війни на захист Батьківщини було призвано 369 мешканців селища, 154 з них загинули. 195 осіб нагороджені орденами та медалями за мужність і відвагу. 09.06.1942 село було окуповано німецькими військами, а в серпні у село зайшли італійські війська, діяла німецька комендатура, почалися відправки молоді до Німеччини. Місцевий

лікар І.М. Сінельников надавав односельцям неправдиві довідки про різні хвороби: тиф, холеру, перешкоджаючи цим відправленню молоді до Німеччини. Ранком 19.01.1943 селище було звільнено радянськими військами. За спогадами мешканців, у воєнні роки на території лікарні у Лозно-Олександрівці стояв штаб генерала Г.К. Жукова. В Журавлевому яру, за лікарнею, були основні комунікації штабу: вириті під землею і добре обладнані спеціальні кімнати. Пам'ятник полеглим у роки Другої світової війни поставлений над похованням солдатів біля Будинку культури.

04.07.1964 село Лозно-Олександрівка було перейменовано у селище міського типу. У зв'язку з цим Лозно-Олександрівську сільраду перейменовано в селищну Раду депутатів трудящих, до її території належали колгоспи «Правда» і «Заріччя». Виконком селищної Ради з початку його діяльності і до жовтня 1977 р. іменувався Лозно-Олександрівською селищною Радою депутатів трудящих, а з жовтня 1977 р. — Радою народних депутатів. По завершенні війни селище входило до складу Білолуцького району, а від 1966 р. увійшло до Білокуракинського.

У 1967 р. на території селищної ради проживало 2950 мешканців. Селище було повністю радіофіковане та електрифіковане. Діяли два сільгоспідприємства «Правда» та «Заріччя», які займалися вирощуванням зернових культур, молочним і м'ясним тваринництвом. У господарствах на 1987 р. було 57 тракторів, 25 комбайнів, 51 автомашина і 2 автобуси. Працювало 44 спеціалісти сільського господарства. 28 трудівників нагороджено орденами і медалями. З 2003 р. «Правда» та «Заріччя» були ліквідовані, на їх місці почало свою діяльність ПрАТ СВФ «Агротон».

1980 року збудовано нову школу на 450 місць. Працювали: магазини (12), кафе, будинок побуту, Будинок культури, бібліотека, дитячий садок, лікарня, аптека, пожежна частина, цегляний завод, хлібопекарня, молокозавод, олійниця, АЗС, поштове відділення, відділення «Ощадбанку», АТС, відділення РЕМ, СТО.

У 1990—2000 рр. життя погіршилося: господарства розвалилися, підприємства закривалися, зменшилась кількість робочих місць, і молодь почала виїждати в міста, усе менше народжується дітей. На 01.01.2001 населення ради складало 1550 мешканців. З 01.12.2006

на території селищної ради зареєстрована і працює Громадська організація соціально-культурного розвитку «Добродій», діяльність якої спрямована передовсім на благоустрій селища. З лютого 2011 р. після капітального ремонту розпочав свою роботу дошкільний навчальний заклад «Барвінок», що дає змогу отримувати якісну дошкільну освіту понад 20 маленьким жителям селищної ради. У 2013 р. реконструйовано водогін у смт Лозно-Олександрівка.

На сьогодні на території селищної ради працюють ПрАТ СВФ «Агротон», ТОВ «Білокуракинський тваринницький комплекс» та 87 одноосібних землекористувачів, які вирощують пшеницю, соняшник, ячмінь, кукурудзу. Крім того, ТОВ «Білокуракинський тваринницький комплекс» відновлює тваринництво, з'явилися робочі місця для мешканців села. Близько 90 % села газифіковано. Щороку селищна рада благоустроює територію: у парку культури та відпочинку облаштовано дитячо-спортивний майданчик, на території школи встановлений спортивний майданчик, висаджуються квіти та дерева.

На території селищної ради діють: селищна рада, амбулаторія загальної практики сімейної медицини, пункт «Швидкої допомоги», аптека, пожежна частина, Луганський прикордонний загін відділення «Лозно-Олександрівка», відділення «Укрпошти», відділення «Укртелекому», лісництво, Лозно-Олександрівська загальноосвітня школа I—III ступенів, ДНЗ «Барвінок», Будинок культури, бібліотека, магазини (8), кафе (2), СТО. 08.02.2018 за ініціативи селищного голови І.П. Проценко та після громадських обговорень Мирненська та Солідарненська сільські ради надали згоду на добровільне об'єднання територіальної громади з центром у смт Лозно-Олександрівка.

29.04.2018 відбулися перші вибори в ОТГ Лозно-Олександрівської селищної ради — обрано 14 депутатів, селищним головою став Олексій Олександрович Леонов. 31.05.2018 відбулося засідання першої сесії новоствореної громади. За ініціативи та підтримки активних депутатів селищної ради проходять масові заходи з благоустрою територій, фермерські господарства та землекористувачі допомагають у поточному ремонті місцевих доріг. До Лозно-Олександрівської селищної ОТГ увійшли: селища Лозно-Олександрівка і Мир-

не, села Олексапіль, Петрівка, Кочине-Розпасіївка, Новопокровка, Нянчине, Попасне, Солідарне, Гладкове, Калинова Балка і Миколаївка. Площа об'єднаної територіальної громади: 254,6 км². Чисельність населення громади 2661 особа.

Лозно-Олександрівська селищна ОТГ розташована у Луганській області, Білокуракинському районі. Поряд з нею розташовані Привільська і Білокуракинська ОТГ (табл. 1).

На північ від смт Лозно-Олександрівка на території громади знаходиться зоологічний заказник місцевого значення «Лісова перлина», створений 1998 року. Мальовничий лісостеповий ландшафт, представлений різнотравними степами і байрачними лісами з різноманітною фауною, яка потребує охорони та відновлення. На степових схилах — добре збережені степові формації з домінуванням ковили Залеського, Лессінга, вузьколистої, дніпровської, волосистої, а також великою площею барвистого степового різнотрав'я. Ліси репрезентовані байрачними дібровами, березовими, кленовими та осиковими гаями. Вони утворюють декілька лісових масивів, приурочених до яружно-балкових систем, — Дубовий, Кленовий, Вишневий, Рідкодуб, Лутовий, Лутовенький, Ведмежий, Горілий тощо. На узліссях формуються щільні зарості із терну степового, видів шипшин і глоду. Тваринне царство репрезентоване зайцем, вивіркою звичайною, куницею лісовою, лисицею звичайною, свинею дикою, козулею. У заказнику багато колоній сурка степового, котрий має сприятливі умови для подальшого існування і розселення. По території Лозно-Олександрівської селищної об'єднаної територіальної громади протікає річка Лозна довжиною 18 км.

У кліматичному відношенні ландшафт Білокуракинського району відрізняється найбільшою континентальністю у межах Луганської області, мінімальною для території області кількістю опадів (410—490 мм), більшою амплітудою середньорічних, середньоліпневих та середньосічневих температур. Таким чином, ландшафт Білокуракинського району характеризується: найпродуктивнішими земельними ресурсами області, які поряд із родючістю ґрунтів і рівнинним рельєфом поверхні відрізняються інтенсивною еродованістю; наявністю покладів будівельних корисних копалин. У формуванні клімату Білокуракинського

ТАБЛИЦЯ 1. Сусіди Лозно-Олександрівської селищної ОТГ

Показники	Громада Лозно-Олександрівська	Громада-конкурент 1 Привільська	Громада-конкурент 2 Білокуракинська
Територія, км ²	234	221,96	788
Населення	2512	1449	13477
Зайняте населення	480	310	3850
Зареєстровані безробітні	387	н/д	н/д

Примітка: тут і далі н/д — немає даних.

ТАБЛИЦЯ 2. Чисельність мешканців ОТГ, осіб

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Лозно-Олександрівська селищна рада	1360	1340	1328	1305	1280	1260
Мирненська селищна рада	н/д	н/д	н/д	н/д	672	660
Солідарненська селищна рада	717	707	723	719	700	664
Народжені	20	23	21	12	13	10
Померлі	56	55	53	53	51	49
Природний приріст	-36	-32	-32	-41	-38	-39
Прибулі	28	18	8	13	15	14
Вибулі	50	22	16	24	21	21
Сальдо міграції	-22	-4	-8	-11	-6	-7
Загальне збільшення (зменшення)	-58	-36	-40	-52	-44	-46
Вік, молодший за працездатний	8	6	7	10	8	8
У працездатному віці	545	528	515	498	491	480
Вік, старший за працездатний	589	602	608	613	621	622
Діти дошкільного віку	54	54	50	48	40	34
Діти шкільного віку	164	150	148	136	120	116

ТАБЛИЦЯ 3. Розподіл населення за віком, станом на 2018 рік, осіб

Показники	Селищна рада		
	Солідарненська	Мирненська	Лозно-Олександрівська
Вік, молодший за працездатний	43	52	171
Працездатний вік	267	302	513
Вік, старший за працездатний	319	294	612
Діти дошкільного віку	18	22	39
Діти шкільного віку	51	54	119

ТАБЛИЦЯ 4. Рівні освіти серед населення у віці понад 18 років

Показники	Кількість, осіб	Відсоток від загальної кількості
Професійно-технічна	435	0,41
Базова вища	103	0,09
Повна вища	88	0,08
Інше	438	0,42

ТАБЛИЦЯ 5. Зайнятість за видами діяльності у 2018 р.

Види економічної діяльності	Осіб
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	192
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту	16
Транспорт і зв'язок	16
Державне управління	25
Освіта	69
Охорона здоров'я та соціальна допомога	16

району беруть участь декілька типів повітряних мас. У цілому переважають помірні повітряні маси. Континентальне помірне повітря взимку обумовлює в районі ясну морозну погоду, а влітку — опади. Морське помірне повітря західними вітрами та циклонами з Атлантичного океану переноситься на територію Білокуракинського району, приносячи взимку відлигу, а влітку — прохолодну та хмарну погоду. Арктичне повітря на території району відзначається у зимовий, весняний і літньо-осінні періоди (серпень-вересень) та викликає різкі зимові похолодання та зниження температури влітку.

У табл. 2 зазначено чисельність мешканців ОТГ за останні п'ять років, а також розподіл населення за віком.

У Лозно-Олександрівській селищній ОТГ у 2018 р. на одного працездатного припадало 1,62 особи непрацездатного віку (табл. 3).

У табл. 4—6 охарактеризовано рівень освіти та зайнятість у Лозно-Олександрівській селищній ОТГ.

На сьогодні на території Лозно-Олександрівської селищної ради працюють ПРАТ «СВФ «Агротон», ТОВ «Білокуракинський тварин-

ницький комплекс» та 87 одноосібників землекористувачів, які вирощують пшеницю, соняшник, ячмінь, кукурудзу. На території селищної ради діють: селищна рада, амбулаторія загальної практики сімейної медицини, пункт «Швидкої допомоги», 2 ФАПи, аптеки, пожежна частина, Луганський прикордонний загін відділення «Лозно-Олександрівка», відділення «Укрпошти», відділення «Укртелекому», лісництво, 3 загальноосвітні школи, ДНЗ «Барвінок» та «Дзвіночок», Будинки культури, бібліотеки, магазини, кафе, СТО.

Отже, попередні дослідження відповідно до вимог методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку ОТГ, приналежні до аналітичної частини, потребують узагальнення та визначення перспектив її розвитку. У зв'язку з цим було проведено оцінювання підприємницького клімату Лозно-Олександрівської селищної ОТГ за допомогою розробленої анкети, яка містить двадцять одне питання, що дало змогу сформулювати цілі розвитку (економічну, соціальну та екологічну) та візію розвитку Лозно-Олександрівської селищної ОТГ.

ТАБЛИЦЯ 6. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами економічної діяльності, 2013—2018 рр.

Види економічної діяльності	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	7	8	8	8	8	8
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	16	16	16	16	16	168-
Освіта	5	5	5	5	5	5
Охорона здоров'я та соціальна допомога	5	5	5	5	5	5

ТАБЛИЦЯ 7. Найбільші роботодавці Лозно-Олександрівської селищної ОТГ, 2018 р.

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників
ПРАТ «СВФ «Агротон»	Сільське господарство	28
Філія ПАТ ДПЗКУ «Солідарненський елеватор»	те саме	60
Лозно-Олександрівська ЗОШ I—III ступенів	Освіта	40
Мирненська ЗОШ I—III ступенів	те саме	22
Солідарненська ЗОШ—I-II ступенів	« «	15
Пункт «Швидкої допомоги» смт Лозно-Олександрівка	Охорона здоров'я та соціальна допомога	10
Лозно-Олександрівська селищна рада	Державна служба	30

ТАБЛИЦЯ 8. Основні завдання, термін реалізації та джерела фінансування щодо реалізації плану Лозно-Олександрівської ОТГ

Завдання та заходи	Термін реалізації	Джерела фінансування
<i>Завдання та заходи задля реалізації економічної цілі</i>		
Відкриття перукарні	2019	ІнвВк
Створення комунального підприємства	2019	ВлБ
Виробництво олії	2020	МТД; ІнвВк
Знайти інвесторів для роботи ферми	2019	ПрБ
Написати проект для освітлення населених пунктів	2019	ВлБ
Розвиток фермерства (молоко, м'ясо, птиця) та кооперативів	2019—2020	ПрБ
Цегельний завод	2020	ДФРР; ІнвВк
Відновлення роботи елеватора	2019	МТД; ГрІн
Створення робочих місць	постійно	ПрБ; ІнвВк
Відкриття цеху фасування меду	2019	ІнвВк; ГрІн
Покращення бази КУ "Сількомунгосп"	2019	ФінС
Відкриття міні-готелю (на базі будинку, що знаходиться на балансі селищної ради)	2019—2020	ІнвВк; ГрІн
Відкриття магазинів, кафе	2019	ІнвВк
Підтримка малого бізнесу	постійно	ПрБ
Відкриття майстерні з пошиття та ремонту одягу	2019	ІнвВк; ГрІн
Упорядкування земельних питань, інвентаризація земель громади	2019	ФінС; ВлБ
<i>Завдання та заходи задля реалізації екологічної цілі</i>		
Благоустрій сміттєзвалища	2019	ДФРР; ФінС
Очищення водостоків	постійно	ДФРР
Використання криничної води	постійно	ФінС
Організація суботників	постійно	—
Покращення водовідведення	постійно	ПрБ
Відкриття сірководневого джерела для залучення туристів, інвесторів / запустити в дію свердловину з водою, яка має лікувальні властивості, відкриття власної торгової марки	2019—2020	ГрІн; ВлБ; ІнвВк
Упровадження енергоефективних технологій у школах	постійно	ПрБ
Облаштувати парк відпочинку	2019	ВлБ; СпД
Закупка транспорту для вивозу сміття, швидкої допомоги	2019	ДФРР; ФінС
Придбання контейнерів для збору сміття	2019	ВлБ
Прочистка водойом (р. Лозна)	постійно	ПрБ; ФінС
Ремонт і реконструкція водопроводів	постійно	ВлБ
Ремонт лікарні	2019	ВлБ; СпД
Створення опорної школи	2019	ЦБЦПр
<i>Завдання та заходи задля реалізації соціальної цілі</i>		
Благоустрій доріг	постійно	ФінС
Проект для відкриття площадки відпочинку та спорту молоді	2019	ВлБ
Зробити пляж для відпочинку влітку	2019	ІнвВк; СпД
Автобус (громадський транспорт в громаді)	2019	ДФРР; ІнфС
Відкриття в будинку культури гуртків танців, боротьби	2020	ВлБ
Проведення спортивних змагань	постійно	ВлБ; СпД
Установка тренажерів	2019	ІнвВк; СпД
Поліпшення ресурсної підтримки шкіл	постійно	ПрБ
Розвиток сфери дозвілля	постійно	ПрБ
Робота з населенням, активізація	постійно	ПрБ
Забезпечення молодих спеціалістів житлом	2020	ПрБ

Завдання та заходи	Термін реалізації	Джерела фінансування
Проведення загальних заходів для згуртування населення, дні села, ОТГ	постійно	ВлБ
Підвищення рівня громадської безпеки	постійно	ПрБ
Відкриття центру дитячого розвитку	2020	ГрІн
Будівництво амбулаторії	2020	
Участь громади у грантах, програмах, конкурсах проєктів місцевого, обласного, державного та міжнародного рівня	постійно	—
Участь у семінарах, поїздки для підвищення кваліфікації, стажування, обмін досвідом	постійно	ВлБ

Примітка: ВлБ — власні кошти бюджету селищної ОТГ; ФінС — фінансування за рахунок субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ; ПрБ — внесення заходів до програм соціально-економічного чи культурного розвитку, для реалізації за кошти бюджету ОТГ; ДФРР — залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку; ЦБЦПр — кошти цільових, бюджетних центральних програм органів виконавчої влади, що будуть спрямовані на розвиток селищної ОТГ; МТД — залучення фінансування від проєктів і програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами місцевого розвитку різних організаційно-правових форм; ІнвВк — ресурси інвесторів, власні кошти, зареєстрованих у громаді суб'єктів господарювання; ГрІн — грантові та інші, не заборонені законом джерела фінансування; СпД — залучення спонсорської допомоги.

ТАБЛИЦЯ 9. Перелік показників соціально-економічного розвитку ОТГ для моніторингу та оцінювання результативності реалізації плану

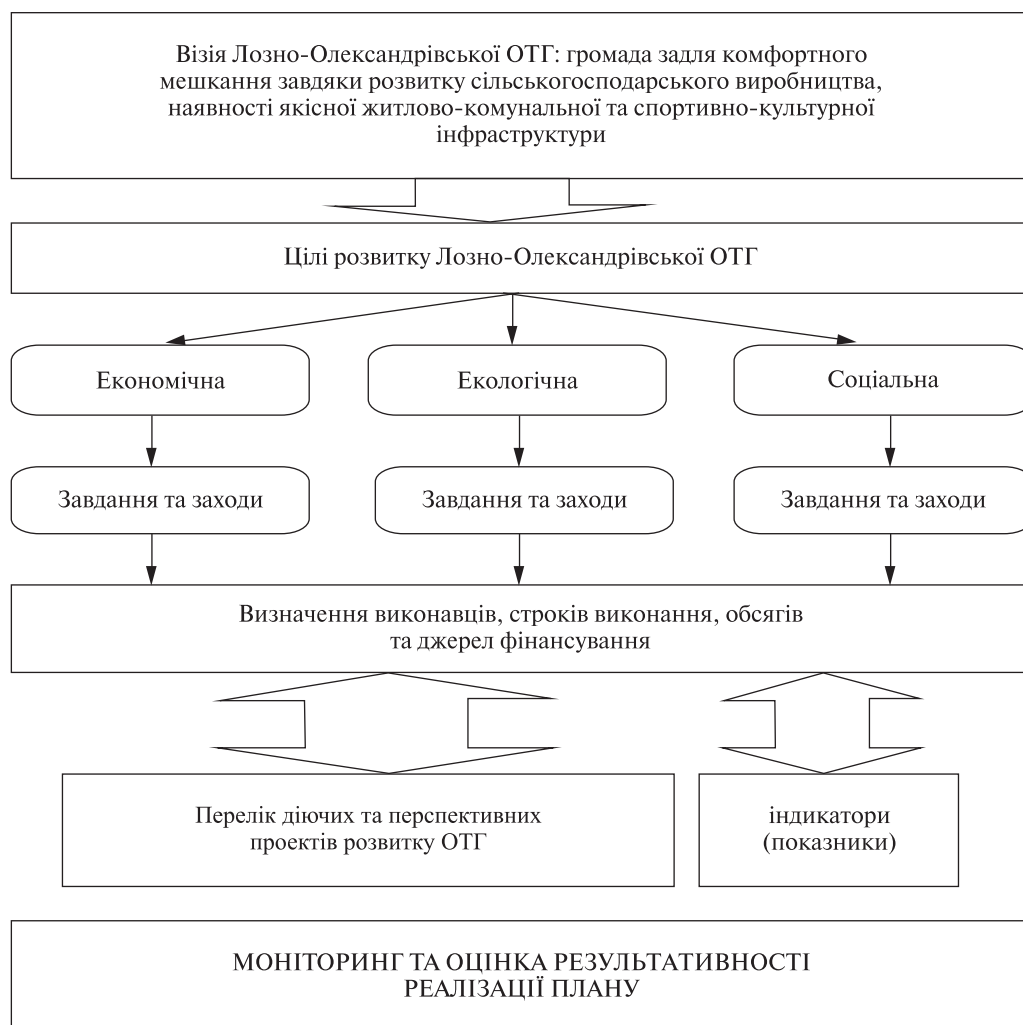
Номер з/п	Показник	Одиниця вимірювання	Значення показника		Бажана тенденція
			2018	2020	
<i>I. Демографічна ситуація</i>					
1	Чисельність постійного населення	осіб	2512	2600	+
2	Чисельність постійного населення віком 16—59 років	те саме	850	1000	+
3	Кількість дітей віком до 16 років	« «	310	330	+
4	Демографічне навантаження на 1000 осіб працездатного віку	%	295	100	—
5	Природний приріст (скорочення) населення	осіб	—35	+10	+
6	Загальний коефіцієнт вибуття сільського населення (на 1000 осіб наявного сільського населення)	‰	0,15	0,13	—
7	Внутрішня міграція населення в межах населених пунктів ОТГ	осіб	10	0	±
<i>II. Економічна ефективність</i>					
8	Обсяг капітальних інвестицій на 1 особу, у тому числі за рахунок коштів: державного бюджету обласного бюджету бюджету об'єднаної територіальної громади	грн	306	500	+
9	Кількість підприємств малого та середнього бізнесу на 1000 осіб наявного населення	одиниць	11	15	+
10	Кількість кооперативів на 1000 осіб наявного населення, у тому числі: виробничих сільськогосподарських споживчих		11	12	+
11	Протяжність побудованих у звітному році доріг місцевого значення із твердим покриттям	км	5	6	+
			6	6	+
				100	+

Продовження табл.

Номер з/п	Показник	Одиниця вимірювання	Значення показника		Бажана тенденція
			2018	2020	
12	Кількість проектів регіонального розвитку, що реалізуються на території об'єднаної громади, у тому числі за рахунок коштів: державного фонду регіонального розвитку	одиниць		5	+
	субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ			5	+
	інших джерел			5	–
13	Обсяг фінансування проектів регіонального розвитку, що реалізуються на території об'єднаної громади, у тому числі за рахунок:	грн			+
	державного бюджету	%			–
	місцевого бюджету			50	+
	інших джерел			50	+
<i>III. Фінансова самодостатність ОТГ</i>					
14	Доходи загального фонду бюджету (без трансфертів)	грн на 1 особу	1794	2000	+
15	Капітальні видатки бюджету (без трансфертів)		652	700	+
16	Частка базової дотації в доходах загального фонду бюджету (без урахування субвенцій)	%			–
17	Частка видатків бюджету розвитку в загальному обсязі видатків (без урахування власних надходжень бюджетних установ)		10	9	–
18	Обсяг надходжень до бюджету від сплати: податку на доходи фізичних осіб	грн на 1 особу			+
19	за землю		720	800	+
20	єдиного податку		1022	1100	+
21	акцизного податку		19	20	+
22	податку на нерухоме майно		18	20	+
<i>IV. Якість та доступність публічних послуг</i>					
23	Частка домогосподарств, що мають доступ до фіксованої широкопasmової мережі Інтернет у загальній кількості домогосподарств ОТГ	%	48	50	+
24	Забезпеченість населення лікарями загальної практики — сімейними лікарями на 1000 осіб наявного населення на кінець року	осіб	0,5	1	+
25	Середня наповнюваність групи дошкільного навчального закладу ОТГ		20	25	±
26	Частка дітей дошкільного віку охоплена дошкільними навчальними закладами, у загальній кількості дітей дошкільного віку	%	70	80	+
27	Середня наповнюваність класів загальноосвітньої школи ОТГ	осіб	8	10	±
28	Частка дітей, для яких організовано підвезення до місця навчання і додому, у загальній кількості учнів, які того потребують	%	100	100	
29	Частка дітей, охоплених позашкільною освітою, у загальній кількості дітей шкільного віку		15	20	±
30	Частка випускників загальноосвітніх навчальних закладів, у загальній кількості учнів, що проходили відповідне тестування, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 160 балів і вище:			80	+
	з іноземної мови				
31	з української мови			100	+
32	з математики			50	+

Закінчення табл.

Номер з/п	Показник	Одиниця вимірювання	Значення показника		Бажана тенденція
			2018	2020	
<i>V. Створення комфортних умов для життя</i>					
33	Частка домогосподарств, у загальній кількості домогосподарств ОТГ, які:	%	30	40	±
	забезпечені централізованим водопостачанням				
34	забезпечені централізованим водовідведенням				
35	уклали кредитні договори в рамках механізмів підтримки заходів з енергоефективності в житловому секторі за рахунок коштів державного бюджету (у тому числі із співфінансуванням з місцевих бюджетів)	2	10	+	
36	Частка населених пунктів, у загальній кількості населених пунктів ОТГ, у яких:			50	+
	упроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів				
37	укладено договори з обслуговувальними організаціями на вивезення твердих побутових відходів			50	+

Механізм реалізації плану соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської селищної об'єднаної територіальної громади на 2019–2021 рр.

Отже, візія Лозно-Олександрівської селищної ОТГ: громада задля комфортного мешкання завдяки розвитку сільськогосподарського виробництва, наявності якісної житлово-комунальної та спортивно-культурної інфраструктури. Також за допомогою громадськості було визначено пріоритети розвитку Лозно-Олександрівської ОТГ: виробничий, інвестиційний, спортивно-культурний та соціальний.

У табл. 8 подано основні завдання та заходи, термін реалізації та джерела фінансування задля реалізації плану соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської ОТГ на 2019—2021 рр. відповідно до цілей.

Механізм реалізації плану соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської селищної об'єднаної територіальної громади на 2019—2021 рр. узагальнено на рисунку. Пе-

релік показників соціально-економічного розвитку ОТГ задля проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації плану подано у табл. 9.

Висновок. Викладено агрегований план соціально-економічного розвитку Лозно-Олександрівської селищної об'єднаної територіальної громади на 2019—2021 рр. відповідно до вимог методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогностичних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, який містить аналітичну частину, візію, цілі та пріоритети розвитку об'єднаної територіальної громади, основні завдання та механізм реалізації плану, а також показники для проведення моніторингу та оцінювання результативності реалізації плану.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Заблодська І.В., Рогозян Ю.С., Гречана С.І. Методичні рекомендації з розробки Стратегії і Стратегічного плану розвитку новоутворених (об'єднаних) територіальних громад у зв'язку зі Стратегією розвитку регіону на період до 2020 року. Свідчення про реєстрацію авторського права на твір. *Авторське право і суміжні права. Офіційний бюлетень*. 2018. № 48. С. 757—758, 982, 987, 1008.
2. Рогозян Ю.С. Збір інформації та процедура вивчення громадської думки для розробки Стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади. *Економіка та держава*. 2017. № 8. С. 49—52.
3. Заблодська І.В., Кудріна О.Ю. Стратегія розвитку Луганської області. Луганськ: Ноулідж, 2014. 307 с.

Надійшла 07.03.2019

REFERENCES

1. Zablodska I.V., Rohozian Yu.S., Hrechana S.I. Metodichni rekomendatsii z rozrobky Stratehii i Stratehichnoho planu rozvytku novoutvorenykh (obiednanykh) terytorialnykh hromad u zviazku zi Stratehiieiu rozvytku rehionu na period do 2020 roku. Svidotstvo pro reiestratsiiu avtorskoho prava na tvir. *Avtorske pravo i sumizhni prava. Ofitsiyni biuletyn*. 2018. No. 48. P. 757-758, 982, 987, 1008 [in Ukrainian].
2. Rohozian Yu.S. Zbir informatsii ta protsedura vyvchennia hromadskoi dumky dlia rozrobky Stratehii rozvytku obiednanoi terytorialnoi hromady. *Ekonomika ta derzhava*. 2017. No. 8. P. 49-52 [in Ukrainian].
3. Zablodska I.V., Kudrina O.Yu. Stratehiia rozvytku Luhanskoi oblasti. Luhansk: Noulidzh, 2014. 307 p. [in Ukrainian].

Received 07.03.2019

И.В. Заблодская

Луганский филиал Института экономико-правовых исследований НАН Украины,
г. Северодонецк, Украина

С.А. Носкова, Е.Н. Татарченко, Ю.А. Завойских

Институт химических технологий Восточноевропейского национального университета
имени Владимира Даля, г. Рубежное, Украина

АГРЕГИРОВАННЫЙ ПЛАН СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ОБЪЕДИНЕННОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНОЙ ОБЩИНЫ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Представлен агрегированный план социально-экономического развития Лозно-Александровской объединенной территориальной общины (ОТО) на 2019—2021 гг. в соответствии с требованиями методических рекомендаций Министерства регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины, утвержденных приказом от 30.03.2016 № 75. Сформирована визия Лозно-Александровского объединенной территориальной общины. Представлены результаты аналитического исследования относительно географического расположения ОТО, описания смежных территорий, демографической ситуации ОТО, рынка труда,

состояния развития инфраструктуры и динамики и особенности социально-экономического развития за последние годы. Определены цели развития (экономическая, социальная и экологическая) и приоритеты развития Лозно-Александровской ОТО: производственный, инвестиционный, спортивно-культурный и социальный. Отмечены основные задачи / мероприятия, срок реализации и источники финансирования для выполнения плана социально-экономического развития Лозно-Александровской ОТО в соответствии с целями. Построен механизм реализации плана социально-экономического развития Лозно-Александровской ОТО на 2019—2021 гг. и установлен перечень показателей социально-экономического развития ОТО для мониторинга и оценивания результативности реализации плана.

Ключевые слова: план развития, объединенная территориальная община, ОТО, задания, цели, мероприятия, миссия, показатели.

I.V. Zablodska

Luhansk Branch Institute of Economic and Legal Researches of the NAS of Ukraine, Severodonetsk, Ukraine
orcid.org/0000-0002-1410-6194

A.S. Noskova

Institute of Chemical Technologies of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Rubizhne, Ukraine
orcid.org/0000-0003-2843-5834

O.M. Tatarchenko

Institute of Chemical Technologies of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Rubizhne, Ukraine
orcid.org/0000-0002-1753-7272

Yu.A. Zavoyskyh

Institute of Chemical Technologies of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Rubizhne, Ukraine
orcid.org/0000-0001-5935-8275

AGGREGATED SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT PLAN OF THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITY: PRACTICAL ASPECT

In order to ensure the well-being of the population, the united territorial communities should develop the forecast and program documents for social and economic development. To do it in accordance with the requirements of the Order of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine "On Approval of Methodological Recommendations on the Formation and realization of the forecast and program documents of social and economic development of the united territorial community" No. 75 dated March 30, 2016. The article presents an aggregated plan for the socio-economic development of the Lozno-Oleksandrivska territorial community for 2019-2021 in accordance with the requirements of guidelines. The vision of the Lozno-Oleksandrivska united territorial community is determined. Over the past five years the results of analytical research on the geographical location of the united territorial community, the description of adjacent territories, the demographic situation of the united territorial community, the labor market, the state of infrastructure development and dynamics and the features of socio-economic development over the past five years had been presented. It allowed determining the goals of development (economic, social and environmental) and the priorities of the Lozno-Oleksandrivska UTC development: production, investment, sports-cultural and social. It was determined the main tasks / measures, the term of implementation and the sources of the plan of socio-economic development realization financing of the Lozno-Oleksandrivska united territorial community for 2019-2021 in accordance with the goals. It was constructed the mechanism of the socio-economic development plan realization of the Lozno-Oleksandrivska united territorial community and it was established a list of the socio-economic development indicators of UTC to monitor and evaluate the plan implementation.

Keywords: development plan, united territorial community, UTC, tasks, goals, activities, mission, indicators.